

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társzerkesztő: Holló Adolf.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szán ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

A boltfeltörések.

Kis patakokból lesznek a nagy folyók — tartja a példabeszéd.

Kis dolgokból lett immár Csongrádon rendszerré újra az az állapot, ami kezd a Ráday Gedeon előtti betyárvilághoz félelmetesen hasonlítani.

Mi szüntette be az akkori anarkhiát?

Egy félelmet nem ismerő, retenthetlen bíró szigorú fellépése.

Mi okozta a rendészeti állapotok tarthatatlanságát, a közbiztonság anarkhiáját?

Az, hogy a vármegye közönsége immár másod ízben utasította el Csongrád város abbéli kérelmét, hogy a cselédügyi mizériák és közbiztonsági anarkhia orvoslása végett, rendszeresítsen végre a csongrádi járásban is egy szolgabírói állást, kizárólag a rendészeti ügyek ellátására, — amely egy külön szakembert kíván, lévén ezer teendő itt az építkezési, vásártartási, közlekedésügyi, bűntügyi, közegészségügyi és egyéb kihágási ügyekben, — amelyekben most panaszt sem tesz a rendőrség, vagy az érdekelt közönség.

Hogy miért nem? Arra nem akarunk felelni.

Hanem elmondunk egy-két kortörténeti adatot, amelyek hiven jellemzik az itteni állapotokat.

Ezelőtt 8—10 évvel a járásbírói albirája, Szathmáry Csongrádra kerülvén, a vádlottakat igen enyhén büntette, s ha lehetett többnyire fölmentette, mert nem kellett többet bajlódni a főlebbezésekkel.

Turcsányi Lajos akkori rendőrbiztos látván, hogy ez teljes anarkhiára vezet itten, s a bicskázások, verekedések, gyujtogatások és betörések napirenden lesznek, s nem fog lehetni az utcán járni a duhajkodó legények támadásai miatt, több ízben felhívta e körülményre a bíró figyelmét, azonban eredménytelenül.

Turcsányi Lajos látta, hogy ha

így haladnak a büntető ügyek, akkor ő képtelen lesz itt a rendet fentartani, s a rendőroket fényes nappal fogják megverni, ha rendet akarnak csinálni — mint ma már ez így van — fogta magát és egy koromsötét éjjel lesbe állt, álöltözetben és Szatmáry bíró urat úgy elverte, hogy az alig birt haza vándorogni.

A legközelebbi tárgyalásnál aztán, mikor két duhajkodó legény ügyét jelentette fel a rendőrség — a bíró uram szigorúan megbüntette azokat, hogy örökre elment a kedvük a verekedéstől — s egy pár hét leforgása alatt megint visszaállott a közbiztonság terén a rend.

Azért tehát ismételjük, hogy Csongrád város lakóit nagyon lekötelezné a főszolgabíró ur is, valamint a megyebizottsági tagok is, ha most már végre belátnák és állást foglalnának a mellett, hogy itt állítsák fel a rendészeti ügyek ellátására szükséges szolgabírói állást, mert az itt nem luxus, hanem feltétlen szükséges a gazdaközönség és a békés polgárok életbiztonságára nézve.

Ugy halljuk, hogy a lakosság ismét kérelmezni fogja ezt, még pedig egy küldöttség útján, amely az alispán urnál fog kérelmezni.

Csongrád népe kivándorol.

Az utóbbi évek alatt csak egy-két munkás vándorolt ki Amerikába.

Ma már azonban 10—20 ember egy csoportban vándorol ki, s ha ez így tart, pár év alatt egész népáradat fog innét kiindulni, ha nem segítünk a bajon.

Mert nagy baj az, ha a magyar föld elveszti a magyar munkásokat, akik kénytelenek kimenni Amerikába, ha pénzhez jutni, nemcsak dolgozni akarnak.

Dolgozni ugyan itt is lehet, van annyi kereset is, hogy megélhet a munkás nagy nyomorúsággal; de arról, hogy családját megvédje a balsorsától, fiait felnevelje — szó sem lehet; mert rendszeres munka nincs sehol, csakis esetről-esetre kap nap-

számos munkát a dolgozni akaró férfi vagy női munkás.

Van itt is néhol jó munkabér az év pár hónapján; s van itt is igen sok munkás, aki nem akar dolgozni, ha pénzzel pár napra el van látva. De ez csak szórványos eset — mert tagadhatatlan tény az, hogy Magyarországon nincs elég és állandó munka — nincs gyáripár, jóllehet 50 év óta hazafias szónoklatokat tartanak erről, de Bezerédj Pálon kívül nincs senki, aki gyárak alapításán fáradoznék.

Csongrád város munkás népe tehát kezd kivándorolni — mert nincs gyáripár. Ugyanekkor Bezerédj Pál ministeri meghatalmazott, ki teljhatalommal intézkedik a selyemtenyészési ügyekben, egy selyemfonó gyárat akar létesíteni Csongrádon, a Tisza-melléki nép felségítéséhez hozzájárulandó. És ugy látszik, hogy hajótörést fog szenvedni az ő jó szándéka — mert a községi előjáróság ugy tesz, mintha a selyemfonógyár alig érdemelne figyelmet.

Nem elég, hogy kivágatta a 38 drb szép, nagy epertát a községi faiskola mellől, hanem most még alkuszik azon, hogy adjon-e 2 holdat eperfacemetéknak vagy nem — viszonzásul az előnyért, hogy e 2 holdon termelt összes eperfákat ingyen fogják kiosztani, s a gyárban évente 400 női munkás állandó és jó keresetet fog kapni.

De hát ugy látszik, hogy Csongrád a kivándorlás ellen nem akar tenni semmit. A munkások jól tennék, főleg a belső városiak, ha küldöttséggel járulnának az előjárósághoz, a képviselőtestülethez, hogy adja meg a kívánt 2 hold területet: mert másképp nem lesz selyemfonó gyár Csongrádon.

UJDONSÁGOK.

— Vármegyei közgyűlés. Csongrád vármegye e törvényhatósági bizottsága f. hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja rendes évnegyedes közgyűlését, a vármegyei ház nagytermében. A közgyűlés tárgysorozatán ezuttal a szokottnál kevesebb ügy van, melyek közül általánosabb érdekűek a következők: Az alispán évnegyedes jelentése. Az alkotmányvédő bizottság jelentése a politikai helyzetről. A belügyminister rendelete a múlt évi december 28-ki megyegyűlésen az alkotmányvédelem ügyé-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, návalok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

ben hozott határozatokra. Ugyanannak rendelete, melylyel f. évi január 25-én hozott alkotmányvédelmi határozatokat megsemmisíti. A kereskedelmi minister rendelete a piaci és vásári rendtartásról alkotott szabályrendelet tárgyában. Alispáni előterjesztés a szentes-szarvasi utépítéssel kapcsolatosan újabban szerzett területek adásvétele tárgyában.

— A csongrádi I. bíró leköszönése. Mint értesülünk, L. Tóth István községi bíró, tekintettel arra a körülményre, hogy a törvényen kívüli állapot válságossá fordult, az országgyűlés feloszlata által — nem akar tovább hivatalban maradni, állásáról le akar mondani. Érdekes, hogy vajon elfogadják-e a közgyűlés a lemondást.

— Színészet. Pesti Thösz Lajos szabadkai színiigazgató az iránt folyamodott a főszolgabírói hivatalhoz, hogy folyó évi július 14-étől kezdve, aug. hó 28-ig tarttasson előadásokat a csongrádi nyári színházban. A főszolgabíró ur az engedélyt megadta az igazgatónak, akít ösmert a közönség, mint olyant, aki mindig első rangu nagy társulattal rendelkezik. Csongrád szerencsés lenne tehát, ha a nevezett igazgató jönne ide. Csak már lenne meg a színháza.

— Kivándorlás. Rámutatunk mai cikkünkben a nagy arányokat öltő kivándorlásra és annak okaira. Ezek regisztrálására iktatjuk ide, hogy folyó hó 12-én egy 42 tagból, legnagyobb részét munkabíró fiatal emberből álló karaván indult utnak Amerikába.

— Merénylet tüzes szeggel. A folyó hó 11-én éjjel, Felber Mátyás uri-utcai lakos, Pozsár József építőmestert megleszte, mikor haza igyekezett és egy tüzes szeggel oldalba szúrta. Hogy nagyobb baj nem történt, az Gyanti István rendőrbiztosnak köszönhető, aki a helyszínén termett és Pozsár segítségére sietett. Ugy halljuk, hogy Pozsár már tul van minden veszélyen.

— Csongrád község vendéglősei figyelmébe. Több alkalommal tapasztaltuk, hogy Csongrád község területén levő vendéglősök nem akadályozzák meg, hogy a borozó vendégek éjjel, sőt nappal is az utcára járnak piszkolni. Az előjáróság végzésileg értesítette a napokban a vendéglősöket, hogy az ilyen szemérmert sértő cselekedet akadályozk meg, mert akit tetten érnek, 100 koronáig terjedő bírsággal fog sújtani.

— Megjutalmazott munkás. A földm. ügyi m. kir. min. ur Kovács József tömörkényi lakos, gazdasági munkás részére, 100 korona jutalmat és egy elismerő oklevelet adományozott. A jutalmat és elismerő oklevelet, földspán ur ó méltósága, f. évi február 22-én tartandó közgyűlést megelőzőleg, a vármegyeház közgyűlési termében fogja a hatóságok és munkaadók jelenlétében a 78 éves Kovács Józsefnek átadni.

— Tánctörő-bál. Folyó hó 11-dikén tartotta ifj. Szlávik János a «Polgár körben» az első próba-báliját, mely igen szépen sikerült. Az első négyest 32 pár táncolta. A fő ajándék-tárgyat Gulyás Erzsébet k. a. nyerte meg. Jelen voltak asszonyok: Gulyás Johanna, Hatvani Perencné, Mézáros Jánosné, öz. Géczy Mihályné, Német Imréné, Máté Jánosné, Gyanti Pálné, Forgó Jánosné, Forgó Józsefné, Gulyás Imréné, Bernáth Istvánné, Berczeli M.-né (Szentes), Molnár N.-né Felgyő, Bartucz Sándorné (Dorosma), Veréb Jánosné (Félegyháza). Leányok: Gulyás Erzsébet, Sarkadi Rozika, Mézáros Mariska, Király Etelka, Gécsi Juliska és Emmike, Tani Margitka és Rozika, Máté Mariska, Kása Margitka, Forgó Mariska, Forgó Rozika, Gulyás Annuska, Bernát Franciska, Berczeli nővérek (Szentes), Molnár nővérek (Felgyő), Bartucz Juliska és Erzsike, Veréb Annuska és Mariska (Kunfélegyháza).

— Az igaz jóság megkerül. Ebben a nagy tolvajvilágban csodaszamba megy, de mégis megtörtént. A hét folyamán Szőke Gáspár tanyájáról ismeretlen tettes 7 drb magludat elloptott, amit aztán a károsult kötelességszerűen bejelentett a csendőrségnél. Bogdán József kerületi csendőrmester nyomban telefon utján utasította a kerületi csendőrséget, megadva nekik a ludak ismertető jeleit, hogy a hetivásáron nyomozzanak. Az eredmény az lett, hogy f. hó 16-án, a félegyházi hetivásáron a ludakat egy asszonná, ki azokat árulta, feloglalták. Az asszony csak annyi felvilágosítást tudott adni a ludakról, hogy egy szürke lovas embertől vette meg 17 ft 50 kérért. A tulajdonos Szőke G. tegnap vette át Félegyházán a ludakat, s így az igaz jóság megkerült.

— Rablási kísérlet. F. hó 13-án éjjel a városunkban garázdálkodó rabló banda ismét munkához fogott. Ugyanis Tekulics Imre kereskedő üzlet kirakatát kifeszítették — a kirakat üvegeit emelték ki, de oly ügyetlenül, hogy az üvegtáblát elejtették. — A nagy örömpölsére Szőkéék felébredtek és rosszat sejtve az utca felől akarták a rablókat elfogni, de ezek észrevették, hogy baj van és megugrottak.

— Újabb betörés. F. hó 16-án virradóra Krasner Antal kapuját feszítette fel két ismeretlen kapucnyár. Tóth István, aki az átelleni szomszédságban lakik, véletlenül kiment az udvarra és észrevette őket, vissza ment a lakásába és revolvert hozva ki, rájuk lött: mire a betörők elmenekültek. Jellemző, hogy Krasner Antalék egy fél órai zörgetés után bírták felköltetni, hogy figyelmeztessék az elmulveszedelemre, szóval olyan mély volt az álmuk, hogy akár mindenüket elvihették volna.

— Az iparhatóság illetékessége. A kereskedelmi miniszter 1905. augusztus 10-én 39000 sz. a kelt elvi határozata szerint az ipartörvény 176 § a szerinti vitás ügyekben az eljárás az az iparhatóság illetékes, melynek területén a panaszlott üzlet vagy telepe a panasz tárgyul szolgáló igény keletkezése idejében fennállott.

— A rebbanó ásványvizek tartásáról szóló miniszteri rendlet dolgában ez a hét fontos újságot hozott: a kereskedői kar győzelmét. Arról értesülünk ugyanis, hogy a kereskedői testületek egyértelmű állásfoglalása folytán és a kereskedelmi miniszter közbenjárására a belügyminiszter legközelebb újabb rendeletet fog kiadni, melyben a Henze féle edények kitélező használatát elrendelő rendelet életbeléptetését bizonytalan időre elhalasztja. Így szól a mi értesülésünk, melyet illetékes oldalról nyertünk s melynek alapján a kereskedők már most a rendeletben előírt biztonsági edények beszerzését egyelőre — a mi a miniszter tényleg nem intézködik — elhalasztják.

— Eltűnt fiú. Forgó Imre csongrádi lakosnak f. hó 13-án reggel László nevű 13 éves fia eltűnt. Eltűnésekor dohányszínű kabátot, kockás nadrágot és eszimat viselt. Haja gesztenye barna. A fiú Szarka Ödön IV. osztálybeli tanulóhoz járt.

— Új sorsjegyek. A Posti Hazai Első Takarékpénztárnak még e hónapban kibocsátás alá kerülő új sorsjegyei tudvalevőleg többszörösen tul vannak jegyezve, minél fogva ma már csak készpénzért a napi ártályamon — vagy létre és részletfizetésre, — az 1893. évi XXXI. t.-c. értelmében megszámitandó árban kaphatók Bővebb felvilágosítással ingyen és legkíméletesebben szolgál Beifeld József Bankháza Budapest, Károly-körút 1. Alapított 1874.

— Végre azon kellemes helyzeiben vagyunk mi is, hogy a magyar anyáknak egy örömhírral szolgálhatunk és pedig,

hogy a hirneves SCOTT-EMULSIÓ immár Magyarország minden gyógyszerárban kapható. — A Scott-emulsió csukamájolajból készül, méz- és nátrouhypophosphit hozzáadásával és felülmulja az összes, ebben a nemben nyers és közönséges csukamájolaj név alatt forgalomban hozott készítményeket. — A Scott-Emulsió nemcsak sokáig tartható, hanem könnyen bevehető és emészthető is és semmiféle kellemetlen utóíze nincs.

— Idült tüdőhurut gyógykezelésnél a «Sirolin-Roche» feltétlenül igénybeveendő, mivel a legtekintélyesebb egyetemi tanárok egybehangzó nyilatkozata szerint a köpetet legrövidebb idő alatt kevesbiti, esetleges lázt leszállítja és az étvágyat előmozdítja. «Sirolin-Roche» ugyan egy creosot-preparatum, de nem az ilyenemű preparatumok rossz ízével. Teljesen méregtelen és nagy adagokban véve is tökéletesen felemészthető. Naponta 3—6 teakanál elegendő az eset súlyosságához mérten. «Sirolin-Roche» kapható a gyógyszerárakban.

— Itt a farsang! Lesz bál, áncmulatlóság elég! Uri hölgyek mielőtt bálba mennek nem mulasztják el arcukat, kezöket Kamilla-krémmel bekenni és Kamilla hölgyporral (hajpor) gyengéden behinteni. A Balkányi féle Kamilla Krém rögtöni szépitő hatása az arc bájos és üde marad. És ami főtulajdonsága elveszi az arcnak zsíros fényét és izsádságát. Az arcnak, kezeknek megkapó fehérséget kölcsönöz. A Balkányi féle Kamilla hölgypor (hajpor) a legfinomabb összetételű, feltűnés nélkül tapad és az arcon alig észrevehető. Egy tégely Kamilla Krém ára 1 korona. Egy doboz Kamilla hölgypor ára fehér, róza és (barának) krém színben, 1 korona. Egy darab Kamilla szappan ára 50 fillér. Kapható vagy postán megrendelhető: Balkányi Lajos a »Megváltó«-hoz címzett gyógyszerárában Csongrádon (Szivák-tér).

Közgazdaság.

A gyümölcsfák ültetése.

— Folytatás. —

Cseresznye és a meggy nagyon kedvelt, kellemes és hasznos gyümölcs, mely oly időben érik, amikor még másféle gyümölcs alig van; ép azért várva várt idő az, mikor az első cseresznye megérik s ujongva lesz üdvözölve. A cseresznye mint magas törzs és mint feltörzs egyaránt célszerű s gyümölcse nevezetes kereskedelmi cikket képez. A meggyfa mint feltörzs célszerűebb s kisedő növése következtében törpefának igen alkalmas; különösen az újabb fajok mint: a Gubeni hirneves, a körösi, továbbá a finom Amarellák, a melyek nagyon ajánlatosak. Nagyon tekintélyes a fajok mifelesége és használhatósága; az újabb későn, szeptember-októberben érő cseresznyefajok képezik most az asztaok diszét. Tulndves talaj kivételével a cseresznye- és meggyfa minden talajnemben jó tenyész, még magaslatokon is. Sajnos, hogy ezen gyümölcsfaj a megérdemelt figyelemben még nem részesült eléggé, amelyet sokoldalúságánál fogva megérdemelne. Különösen a meggy az, amely minden háztartásban kívánt és keresett cikk, ennél fogva minden piacon keresett s jól meg lesz fizetve.

Kajszinbarack minden időben kedvenc gyümölcs volt az embereknek. A mély televény talajt kedveli s védett helyet, különben nem diszlik. Ezekből magos törzset ültetni nem tanácsos, de feltörzsűeket és törpefákat igen; utóbbiakat kiváltképen, mivel ezeken a termést utótagyok ellen megvédhető s a szélvész és viharok ellen is némileg védve van. A kajszinbarack nálunk jól, többnyire igen jól diszlik és

A női szépség

Kapható vagy postán megrendelhető:

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkittinőbb a Balkányi-féle

Kamilla-crème.

Egy tégely ára
1 korona.

Balkányi Lajos a »Megváltó«-hoz címzett gyógyszerárában Csongrádon.

mindig kellemes finom izzel bír. Kevés kivétellel minden faj igen jó, de különösen a honi magyar fajok, amelyek a francia fajoknál sokkal aromikusabbak.

Őszibarack finom asztra a legnemesebb gyümölcs. Az őszibarackfa az összes gyümölcsfák között a legnemesebbnek lesz tekintve s lelkes kedvelői gyümölcsét „isteninek”, gyümölcsei szépségének s az asztra ékességének nevezik. Az őszibarackfa nálunk mélyen fekvő területek kivételével mindenütt jól diszlik; többnyire törpefának és gula-alakban lesz nevelve, északibb vidékeken pedig redélyzetten.

Az őszibarackfák 7—10 évnél tovább nem igen élnek, ez idő múltán többnyire teljesen tulélték magukat; legtöbb esetben gyantafolyás okozza korai elhalálásukat. Ennek ugyan részben ellenállhatunk (sajnos, hogy teljesen sohasem) ugyanis, ha a fák főmetszését augusztusban végezzük, mely alkalommal minden vékony, satnya, haszontalan ágat eltávolítunk; tavaszszal csak a tavalyi hajtások lesznek kevésbé megrövidítve. A vezérágak és termőágacsok megmetszésének teljes figyelmen kívül hagyása okozója többnyire az ifjú őszibarack-ültetvényezések sikertelenségének, amelyek az ültetés alkalmával illetőleg az ültetést követő tavaszon okvetlen visszametszendők, a következő években pedig csak úgy, amint az fennebb említve lett.

A dió csakis mint magastörzs, szabad nyílt helyeken lesz ültetve. Nagy helyre lévén szüksége, 12 m. távolságra ültetendő egymástól; mindenütt jól tenyészik, még magaslatokon is. Oly magaslatokon, ahol már a juhlegelő csak tengődik, a diófa még mindig jó nő s mily haszon, mily kincs volna ez a jövő nemzedékre, hogy ha az ilyen kopár magaslatok, kopasz hegyhátak, amelyek ma még többnyire parlag területek s kevés avagy semmi hasznót sem adnak, diófákkal ültetnének be. Valóban csodálatos, hogy sem kis-, sem nagybirtokosainknak még eddig ilyesmi nem jutott észébe.

A dió nagyszerű, mondhatni a legjobb s legjövődmezőbb kiviteli cikk, amely rakározva nem oly könnyen romlik meg mint a többi gyümölcsféle, amelyeken gyorsan tul kell adni, hanem karácsonyig és még tovább is eltartható, míg jobb árat érünk el. Diófáknál a termékenység átlagosan a 15 évvel kezdődik meg és évről évre fokozódik s mire egy nagyobb szabású ily telep 60—80 évet eléri, mily rengeteg hasznót hozott ez idő alatt; de csak ezután következik a nyereség legnagyobb része, a főnyereség — a butorgyártás céljaira drágán eladott diófaért. Mily óriási a különbség az ily és a tölgy-avagybükfaül tetvények között, mely utóbbiaknál nem 60, hanem 100 és még több éven át kell egyedül a fa értékére várni anélkül, hogy a megelőző időben valami csekély hasznót hajtottak volna. A dióvali fásítás kezdedlegesen is történhetik és pedig a diónak novemberben álló helyre való eldugdozásával épen úgy, mint a makkot szokás ültetni.

Birs és noszpolya, som, édes gesztenye és mandola gazdasági szempontból kevésbbé jönnek tekintetbe, mivel legtöbbnyire csak egyesek kedvencei, de mindamellett mindegyikből mégis néhány fának kellene minden gyümölcsösben állani.

Mogyoró az utóbbi években nagyobb előnyben részesül, sokkal nagyobb figyelem lesz most már ezekre fordítva, mint ezelőtt, mivel korábbi telepek teljes méltatást találtak. Tenyészése többnyire jövedelmezőbb, mint bármi másé és pedig a következő okokból: 1. talaj, fekvés és éghajlat dolgában igénytelen; 2. természetben minden körülmények között biztos s egy bizonyos határig folyton fokozódó; 3. a termés felszedése olcsó, tartóssága igen hosszú, az elszállítás könnyű, az árak mindig jók, mivel a termelés sohasem fedezi keresletet. A mogyoró termelése mindazon birtokosoknak igen ajánlatos, kiknek hegyes

dombos, szakadékos csuszamlós, terméketlen területei vannak, amelyet még legelőnek sem használhatnak.

Hirdetmény.

A múlt év folyamán feltűnően sokszor előfordult, hogy gazdasági cselédek balesetei alkalmával a segélyek kiszolgáltatását abból az okból kénytelen volt a gazdasági munkás és cselédsegély pénztár megtagadni, mert a munkaadó az illető gazdasági cseléd után az 1900: XVI. t.-c. 8. §-a alapján *évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat* **kellő időben meg nem fizette.**

A munkaadók egy része ugyanis nincsen kellőleg tisztában e hozzájárulási díj jogi természetével, azt tisztán adónak tekintik, holott az inkább a gazdasági cselédek kötelező baleset biztosításának díjával tekintendő, a melyet, ha a gazdák kellő időben be nem fizetnek, nemcsak hogy baleset esetén a pénztártól semminemű megtérítésre számot nem tarthatnak, hanem az 1902: XIV. t.-c. 24. §-a értelmében *sérült cselédjűknek, illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak a sajátjukból megfizetni*, mint a minő segélytől ezek a pénztárral szemben elestek.

Nehogy tehát jövőben a munkaadók hasonló károsodásnak legyenek kitéve, szükségesnek tartjuk a gazdákat és munkaadókat figyelmeztetni, miszerint e hozzájárulási díjat saját jól felfogott érdekükben mielőbb, mindig az esedékesség idejéig *(április 1-ig) fizessék be, mert ha kellő időben be nem fizetnek, ezáltal saját maguknak okozhatnak nemcsak anyagi, hanem erkölcsi kárt*, mert ha a cseléd a hozzájárulási díj meg nem fizetése következtében a pénztártól baleseti segélyt nem kaphatott, tudja, hogy ez a gazdája mulasztásának volt következménye, a mi pedig a gazdák és cselédek közötti viszony rovására esik.

Csongrádon, 1906. február 3-án.

Kovács Elemér,

II-od jegyző.

A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságtól.
5748 sz. — III. 1906.

Hirdetmény

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő, bejelentések tárgyában.

1906. évi március hóban tartozik az ki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az állírási lajstromból töröltetett:

2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelenség nyilvánított.

3. a katonai szolgálatból oly testi fogyatkozás miatt boesajtatott el, mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye.

4. az 1868. XL. t.-c. alapján mint családfentartó felmentetett és az 1889. évi VI. t.-c. életbelépte után is bármely okból fel nem avatatott:

5. a külföldre költözési engedélyt nyert és hadmentességi díj fizetés kötelezettsége meg tart, *ama község előljáróságánál (város, adóhivatalnál) hol állandóan tartozkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon:*

a) polgári állását,

b) lakását,

c) ama sorozó-járás, illetőleg község nevével, melyben a hadkötelezettség nem teljesítetett;

d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítható, bejelenteni.

c) a reá esetleg ama családfőre, kinek családjához tartozik, a megelőző 1906. évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes állandó adók összegét kimutatni.

Ezen kívül tartozik:

1. a véd- illetve díjkötelezettnek had-

mentességi díját a törvény 11. §-s értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. XXVII. t.-c. 20. §-a értelmében a kirovándó hadmentességi díj három egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, a mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október 1-e) között lefolyt változást állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t.-c. 4. §-ának 3. pontja értelmében ott hol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azon díj köteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedhetik, hogy a községi előljáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenvén, vallomásukat ugyanott tollba mondassák, de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenök teljes szigorral fog alkalmaztatni.
Szegeden, 1906. évi február 6-án.

Ternevszky.

Ház eladás.

Gyánti Jánosnak szarvas-utcai 8-ik számú háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, esetleg bérbe adandó. — Értekezhetni lehet a tulajdonossal a helyszínen. 3—3

Hirdetmény.

Csongád község képviselőtestületének 41/1906. számú közgyűlési határozata következtében az 1905. évi költségvetési egyensúly helyreállítása céljából az 1906. évi községi közpénztári pótköltségvetés készítettett. Ezen pótköltségvetési tervezet 1906. évi február hó 18-ától kezdődő 15 napon keresztül, vagyis 1906. évi március hó 5-éig, aláírott jegyző hivatalos helyiségében közszemlére ki van téve.

Az ezen pótköltségvetési tervezet ellen emelendő kifogások és észrevételek a fenti határidő alatt az előljárásnál benyújthatók.

A költségvetési tervezet tárgyaló képviselőtestületi közgyűlés 1906. évi március hó 5-én délelőtt 9 órakor fog megtartani.

Csongrádon, 1906. február hó 16-án.

Kovács Elemér, II-od jegyző.

Kiadó lakás.

Kovács Elemérnek a Templom-utcában levő házában két lakás kiadó.

Mindegyik lakás áll 2 nagyobb s kisebb szoba, konyha, kamra, pince és fás szinből.

932

1906 sz.

Hirdetmény.

Csongrád község tulajdonát képező s az ujfalusi határban levő 232 h. 1459 □-ól kiterjedésű szántóföld, rét és legelőből álló ingatlan, a rajta levő gazdasági épületekkel együtt 1906. év október hó 1-étől kezdődő hat egymásután következő évre, tehát 1912. év október hó 1-éig nyilvános árverésen hasznonbérbe adatik.

Az árverés Csongrád község II. jegyzői irodájában 1906. év február hó 19. napján délelőtt 9 órakor tartatik meg.

Kikiáltási ár 3765 korona, bánompénz 400 korona. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csongrádon, 1906. február 9-én.

Kovács Elemér,

II-od jegyző.

A hires Angyal készítmények:

Angyal-köszvényeszesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor.
Angyal-kenőcs (bőrviszketeg, bőrkürettés ellen) tégelye 3 kor.
Angyal-fagyjeszesz (fagydagánatok ellen) üvege 2 kor.

Számtalalan hálalevél. — Raktár Ausztria-Magyarország részére az egyedüli készítő: **Angyal gyógyszer-tárban Hatvan és Eisner és Ringer** drogériában **Bpest, Andrassy-ut 37.** és **Török József gyógyszer-tárban Bpesten Király utca 12 és Andrassy-ut 26.**

Postai szétküldés naponta kétszer!

Tüdőbajt,
 köhögést, elnyálkásodást, erős
 meghűlést gyógyít

**Halápi-féle
 Hársta-szörp**

1 egy üveg ára 5 koron

Kapható:
 „Anosol-gyógyszerárkban”
 Bpest, József-körút 63 sz.

Olcsó bevásárlási forrás.

Hat személyes étkezéslet finom porcellánból esztétikus virágfestéssel 26 darabból ára 6 ft. Ugyanez préselt alakban hosszukás leveses tállal remek festéssel, dusan aranyozva ára 7 ft. A legfinomabb festéssel 8 ft. 6 személyes étkezéslet 40 darabból rococo alak hosszukás tál, arannyal finom virág festéssel 13 ft 50 kr. 6 személyes kávé készlet virág és arannyal kidolgozva ára 2 ft 80 kr., teás 3 ft 20 kr., fekete kávé készlet faragott fatálccával együtt 2 ft 90 kr. Mosdó készlet már 4 ft 50 krtól kezdve. Finom vizes pohár homályos csikkal 5 1/2 krajcár, boros 4 1/2 krajcár. Mindenféle elképzelt tárgy, üveg, porcellán és majolikában óriási választékban rendkívül olcsó áron. Mindezt az óriási forgalom, vagyis nagy bevásárlások folytán tehetjük, mert elvünk csekély haszon és nagy forgalom. Kelengye berendezéseknél felette nagy árkedvezmény és ingyen csomagolás és láda. Afi Szegedre jön, el ne mulassa cégünket felkeresni, hogy meggyőződést szerezzen személyesen az áruk jóságáról és azok olcsó árairól. Aki akadályozva van Szegedre jönni, annak szívesen megküldjük vasúton a megrendelést, ha az áru színe és ára közölve van. Utánvétel mellett 100 és 100-féle újdonságok vannak raktáron. Étkezésletben 200-300 minta van állandóan. A felette olcsóság abban is rejlik, hogy saját házukban vagyunk, kis költséggel dolgozunk. A vétel nem kötelező. Mindenki saját érdekében jár el, ha Szegeden meglátogat. Becses látogatását kérve

Ivánkovits Károly és Fia
 Szegeden, Belváros, Oroszlán-utca 16. Mihályi »Kecskéhez« címzett dohánytözsde közelében.

!! Figyelem !!

Küry Klára, Komlóssy Emma stb. neves művésznők által állandóan használt, Franciaországban kintün-tetett s legjobbnak elősmert:

a Janovitz-féle Gyöngy-crème, tégelye 1 K;
 a Janovitz féle Gyöngy-szappan, darabja 80 fill;
 a Janovitz-féle Gyöngy-pouder (rózsa, fehér és krém-szinben) doboza 1 kor;
 a Janovitz-féle Gyöngy-arcviz üvege 2 k.
 50 fill;
 a Janovitz-féle Gyöngy-kézfinomító üvege 70 fill;
 a Janovitz-féle Gyöngy-szajviz (a szápadlás, foghús és fogak erősítésére) üvege 1 kor. 60 fill.

Kaphatók az egyedüli készítő »Angyal« gyógyszer-tárban, Hatvan és Eisner és Ringer drogériában, Budapest, Andrassy-ut 37. és Török József gyógyszer-tárban Bpesten Király-utca 12. és Andrassy-ut 26.

Diszkrét postai szétküldés naponta kétszer.

A SCOTT-féle eljárás

szerint a csukamájolaj emulgálása által készült a világhírű SCOTT-féle EMULSIÓ. A csukamájolaj régen kipróbált és gyógyító ereje valóban csak a SCOTT féle EMULSIÓ-ban jut teljesen érvényre, mivel ezen formában a csukamájolajat mindenki szívesen veszi be. Általa az egész szervezet sokkal erősebb lesz és betegségek esetében a szervezet ellentálló képességét sokkal jobban növeli, mint a közönséges csukamájolaj. A SCOTT-féle EMULSIÓ jó ízű és határozottan könnyen emészthető. A SCNTT-féle EMULSIÓ a legfinomabb norvégiai gyógy-csukamájolajból készül méz és nátron hypophosphitok hozzáadásával. — A »SCOTT-féle EMULSIÓ« valódiságának jele a »hátán nagy csukát vívő halászs« védjegy.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintaüveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL,
 »Városi gyógyszer-tár«
 BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér.

1065 sz. **Hirdetmény.**

Csongrád község 1906. évi Országos gazdasági és munkás cselédség-pénztár hozzájárulási díjak kivetési lajstroma és főkönyve **1906. év február hó 19-től kezdődőleg 8 napon keresztül vagyis február 27-éig** bezárólag Csongrád község-pénztári hivatalában közszemlére van kitéve. Ezen kivetés ellen intézett felebbeszesek **febr. hó 28-ától** számított 15 napon belül vagyis **1906. éy márczius 15-éig** a községi előljáróságnál benyújthatók.

A később benyújtott felebbeszesek tekintetbe nem vétetnek és hivatalból elutasíthatnak.

Ugyanezen alkalommal értesítettek a munkaadók, hogy cselédjeik után az 1 kor. 20 filléres hozzájárulási díjat mielőbb befizessék, mert ha **kellő időben be nem fizetnek, nemcsak hogy baleset esetén a pénztártól semmiféle megtérítésre számot nem tarthatnak**, hanem cselédjüknek, illetőleg ezek jogutódainak, ugyanolyan összegű segílyt tartoznak a sajátjukból megfizetni, mint a minő segílytől ezek a pénztárral szemben eslesek. Csongrád, 1906. február hó 15-én.

Kovács, II-od jegyző.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az

AGRARIA-tól

ÁRJEJYZÉKET
 gőzcséplőkészletekről,
 benzinmotorokról
 és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.
 Levélcím:
AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

Ujdonság! Ujdonság!
 Kocsi

Acetylen-lámpák.

Gőzeke-, níd-, Spritzbogen,
 — asztali-, udvari-, kerti-, utcai-, istálló —

Acetylen-lámpák

Bárdy József
 BUDAPEST,
 VI., Gyár-utca 10.
 — (Andrassy-ut és Király-utca között) —

